

NO FIXED ADDRESS

BUNGAD 7

Walang Tiyak na Tirahan

May sandali sa buhay ng ilang tao na tumitigil ang
heograpiya sa pagiging mapa at nagiging karanasan.

Hanggang sa araw na iyon, umiiral ang mundo sa mga aklat.

Sa mga larawan.

Sa mga kuwento ng iba.

Sa mga ulat ng balita.

Pagkatapos, bigla, tumitigil itong maging isang balita at
nagiging daang lalakbayin.

Para sa akin, dahan-dahan itong nangyari.

Walang espesyal na umaga.

Walang epikong tawag sa telepono.

Walang anunsyong kayang hatiin ang buhay sa bago at
pagkatapos.

Mayroon lamang isang pintong bumukas.

At sa likod ng pintong iyon ay naroon ang mundo.

Kapag umalis ka sa lugar na kinalakhan mo, ang unang
bagay na mawawala sa iyo ay ang ilusyong ang paraan mo ng
pamumuhay ang natural na paraan ng pamumuhay.

Isa itong malusog na pagkabigla.

Hanggang sa sandaling iyon, naniniwala kang ang nakita mo
sa iyong paligid ang kumakatawan sa normalidad.

Pagkatapos, dumarating ka sa ibang lugar.

At natutuklasan mong umiiral ang ibang mga normalidad.

Ibang ritmo.

Ibang pagpapahalaga.

Ibang takot.

Ibang pag-asa.

At lahat ng iyon ay may dignidad na kapareho ng sa iyo.

Sa simula, nagmasid ako.

Nakinig ako.

Sinikap kong umunawa.

Bawat bansa'y tila nagkukuwento ng ibang bersyon ng iisang kuwento ng tao.

Nagbago ang mga wika.

Nagbago ang mga mukha.

Nagbago ang mga kaugalian.

Ngunit, nakapagtataka, nanatiling magkakapareho ang mga tanong.

Paano ka bumubuo ng pamilya?

Paano mo nakakamit ang paggalang?

Paano mo pinoprotektahan ang minamahal mo?

Paano mo hinaharap ang kinabukasan?

Sa bawat pagkakataon, naiiba lamang ang tanong sa punto nito.

Hindi kailanman sa diwa nito.

Naaalala ko ang pagkamanghang naramdaman ko sa pagpasok sa mga lungsod na hanggang noong nakaraang araw ay nasa papel lamang.

Mga paliparan.

Mga istasyon.

Mga hotel.

Mga silid-pulungan.

Mga restawran.

Mga kalye.

Mga di-kilalang lugar na naging mga kabanata ng aking buhay.

Marami ang naniniwalang ang paglalakbay ay paggalaw.

Hindi totoo iyon.

Ang paglalakbay ay pagbabago ng pananaw.

Maaari kang tumawid sa isang kontinente nang walang natututunan.

O maaari kang tumawid sa iisang kalye lamang at lumabas doon na nagbagong-anyo.

Nakasalalay ito sa mga matang ginagamit mo sa pagtingin.

Sa loob ng maraming taon, inakala kong ako ang nagmamasid sa mundo.

Pagkatapos, natuklasan kong ang mundo pala ang nagmamasid sa akin.

Bawat kultura ay kumikilos na parang salamin.

Ibinabalik nito sa iyo ang ibang larawan ng kung ano ka.

Sa ilang bansa, natutunan ko ang pagtitiyaga.

Sa iba, ang pakikibagay.

Sa iba pa, ang disiplina.

Bawat lugar ay nag-abot sa akin ng isang aral na hindi ko alam na kailangan kong matutunan.

At sa bawat pagkakataon, may iniwan ito sa loob ko na hindi pa umiiral noon.

Kapag matagal ka nang nakatira sa ibang bansa, may kakaibang bagay na nangyayari.

Nagbabago ang kahulugan ng salitang “tahanan.”

Hindi na ito tumutugma sa isang adres.

Hindi na ito tumutugma sa isang lungsod.

Kung minsan, ni hindi na ito tumutugma sa isang bansa.

Nagiging isang bagay itong mas palipat-lipat.

Mas malalim.

Mas mahirap tukuyin.

Nagiging tahanan ang kaya mong dalhin kasama mo.

Ang mga simulain.

Ang mga alaala.

Ang mga taong mahal mo.

Ang mga kuwentong patuloy mong isinasalaysay.

Lahat ng iba pa ay maaaring magbago.

Sapat na ang tagal ng paninirahan ko sa iba't ibang bansa
upang maunawaan ang isang simpleng katotohanan.

Higit na nagkakahawig ang mga tao sa kanilang mga
kinatatakutan.

Natatakot silang malimutan.

Natatakot silang mawala ang mga mahal nila.

Natatakot silang mabigo.

Natatakot sila sa sakit.

Natatakot sila sa panahon.

Sa mga unibersal na takot na ito itinatayo ang malaking
bahagi ng ating pag-iral.

At doon mismo rin isinisilang ang pinakatunay na mga
ugnayan.

Hindi sa mga pagkakaiba.

Sa mga karupukang pinagsasaluhan.

Sa bawat paglipat ko ng bansa, may iniwan ako.

Mga kaibigan.

Mga nakasanayan.

Mga katiyakan.

Sa bawat pagkakataon, may iba akong nakamit.

Mga bagong pananaw.

Mga bagong ugnayan.

Mga bagong tanong.

Ang huling pagtutuos ay hindi kailanman pang-ekonomiya.

Ito'y pantao.

Habang lumilipas ang mga taon, lalo kong naunawaan na ang karanasang internasyonal ay hindi binubuo ng pag-iipon ng mga tatak sa pasaporte.

Binubuo ito ng pagpapalawak ng mga panloob na hangganan.

Ng pagiging hindi gaanong matigas.

Hindi gaanong sigurado sa sariling mga katiyakan.

Mas mausisa.

Mas handang makinig.

Madalas gantimpalaan ng mundo ang mga nagsasalita.

Ang buhay naman ay gumagantimpala sa mga marunong makinig.

At ang pakikinig sa iba't ibang kultura ay isa sa pinakamabisang anyo ng edukasyong umiiral.

Sa isang punto, huminto akong magbilang ng mga bansa.

Huminto akong magbilang ng mga lipad.

Huminto akong magbilang ng mga milyang nalakbay.

Naunawaan kong ang pinakamahalagang distansya ay hindi ang heograpikal.

Ito'y ang distansya ng isip.

Ang distansyang naghihiwalay sa pagkiling mula sa pag-unawa.

Sa kamangmangan mula sa kaalaman.

Sa takot mula sa tiwala.

Bawat karanasan ay tumulong sa akin na paikliin ito.

Hanggang sa ipinaunawa nito sa akin ang isang bagay na hindi ko inasahan.

Hindi lamang nagbabago ang mundo sa paligid ko.

Nagbabago ito sa loob ko.

Wala na ang taong umalis ilang taon na ang nakalipas.

Kapalit niya ang isang taong natutong tumingin sa mga bagay mula sa iba't ibang anggulo.

Isang taong hindi na gaanong interesadong maging tama at mas interesadong umunawa.

Isang taong hindi na gaanong naaakit sa mga pagkakaiba at mas mapagmasid sa mga pagkakatulad.

Sa huli, naunawaan kong ang pinakamalaking pagbabago ay hindi ang paglipat mula sa isang bansa tungo sa iba.

Ito'y ang paglipat mula sa makitid na pananaw tungo sa mas malawak na pananaw.

Na para bang nagbago ang aking panloob na tirahan.

Magpakailanman.

Kaya ang bungad na ito ay hindi nagsasalita tungkol sa mga bansa.

Hindi ito nagsasalita tungkol sa mga mapa.

Hindi ito nagsasalita tungkol sa mga hangganan.

Nagsasalita ito tungkol sa pagbabagong-anyo.

Sapagkat may sandaling dumarating na ang mundo ay hindi lamang nagpapalit ng heograpiya.

Nagpapalit ito ng kahulugan.

At kapag nangyari iyon, hindi na ikaw ang naghahanap sa mundo.

Ang mundo na ang nagsisimulang manirahan sa loob mo.

Nagpalit ng tirahan ang mundo.

At ako ang bagong tirahan.